

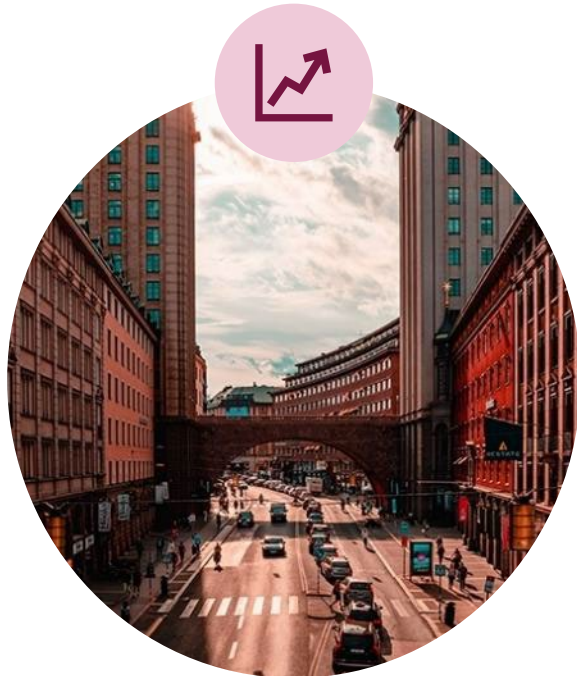

Läkemedel är en investering för tillväxt, motståndskraft och vårdkapacitet

Maj 2026

Sverige är en ledande life science-nation

Läkemedelsbranschen kan bidra till att lösa stora samhällsutmaningar

Tillväxt

Sveriges och Europas produktivitet har mattats av under en längre tid, vilket hotar vår tillväxt och välfärd.

Motståndskraft

Det osäkra geopolitiska läget ställer ökade krav på beredskap och en konkurrenskraftig läkemedelsbransch.

Vårdkapacitet

Ökat vårdbehov, personalbrist och otillräcklig prevention leder till längre väntetider och sämre patientsäkerhet.

Tillväxt

Läkemedelsbranschen i Sverige

Näst största exportsektorn

3,5 % av BNP: 191 miljarder kronor*

87 000 jobb*

Över 40 miljarder kronor i skatteintäkter

FoU-investeringar knappt 14 miljarder kronor

En del av totalförsvaret

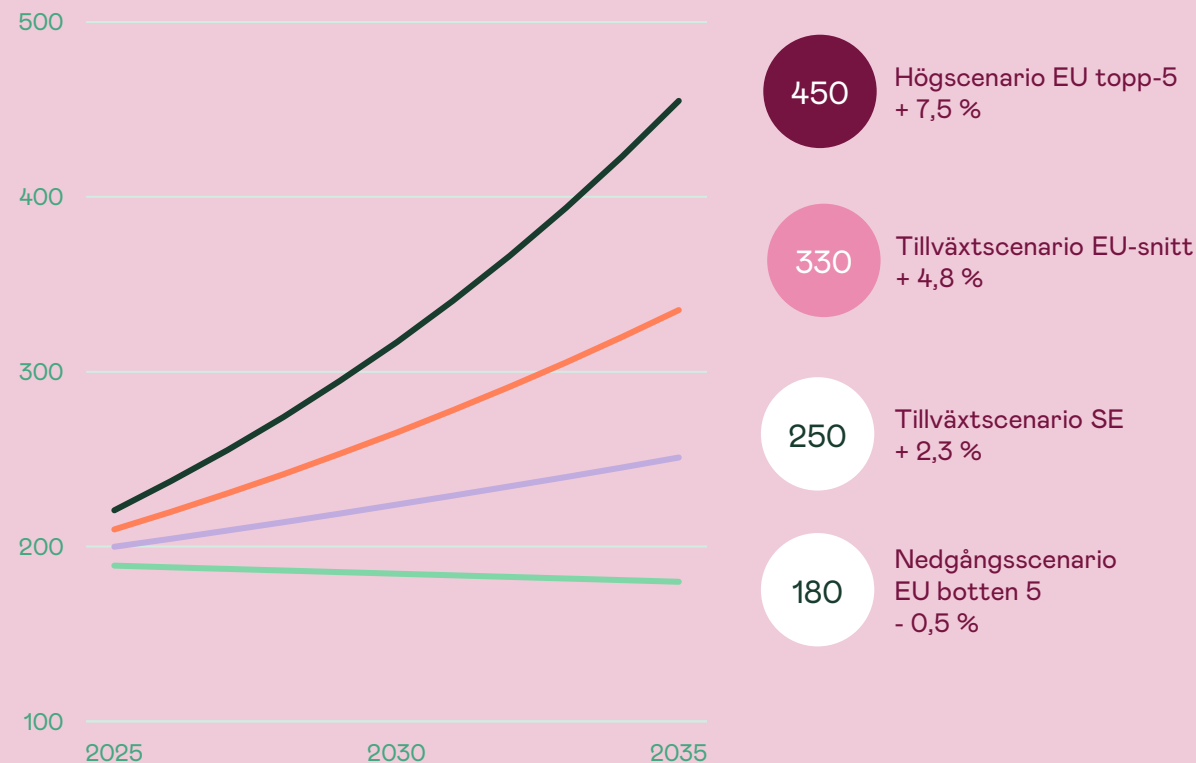
Bidrar till grön omställning

*Direkt, indirekt och inducerad effekt

Källa: SCB, PwC, Lif analys

Geopolitiska skiften utmanar – men med rätt reformer kan tillväxten öka

Fyra tillväxtscenarier för läkemedelsbranschens bidrag till svensk BNP fram till 2035 (mdkr)

Scenarior beräknade på tillväxt under perioden 2012–2022.
Källa Eurostat, PwC analys

Motståndskraft

En konkurrenskraftig läkemedelsbransch stärker Sverige i en geopolitiskt osäker tid

- En frisk och hälsosam befolkning är en viktig del av totalförsvaret kräver mindre vård vilket underlättar vårdens omställning i kris och krig
- En konkurrenskraftig läkemedelsbransch stärker Sveriges strategiska position och roll som partner. Det möjliggör snabbare tillgång till läkemedel och vacciner, bättre möjlighet att utveckla nya behandlingar och gör oss mindre sårbara för tullar och problem i försörjningskedjor
- Läkemedelsbranschen kan bidra med tillväxt för att finansiera framtida försvarsbehov

- 61 produktionsanläggningar för godkända läkemedel*
- 12 produktionsanläggningar för tillverkning av aktiva substanser**

*Produkter som tabletter och injektioner

**Kemiska el biologiska ämnen som är den verksamma delen i läkemedel

Läkemedel är en samhällsvinst

- Samhällets totala kostnader för sjukdomar minskade med 80 miljarder kronor mellan 2017 och 2023
 - Kostnadsminskningen kunde ske tack vare en ökad satsning på vård och läkemedel
 - Trots detta har läkemedelskostnadernas andel om 10 procent av vårdens totala kostnader varit oförändrad
- Bättre vård och satsningar på läkemedel ger lägre totala samhällskostnader för sjukdom

Samhällets totala kostnader för sjukdom

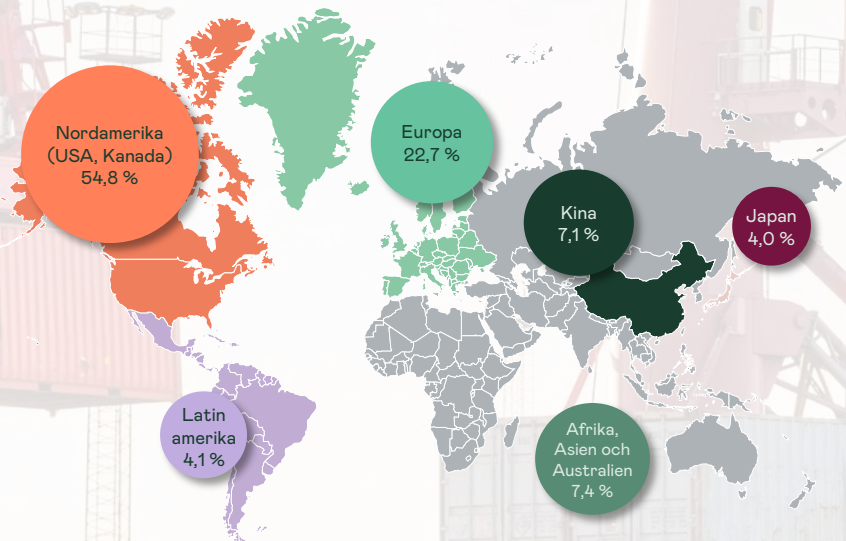
(2017 och 2023, miljarder kronor, 2023-års prisnivå)

	2017	2023
Direkta kostnader	405	435
Öppenvård	199	213
Slutenvård	127	137
Medicinska varor till öppenvårdspatienter	78	85
Indirekta kostnader i form av produktionsbortfall	460	350
Kortvarig sjukdom	198	140
Långvarig sjukdom	159	126
För tidig död	104	85
TOTALA KOSTNADER	865	785

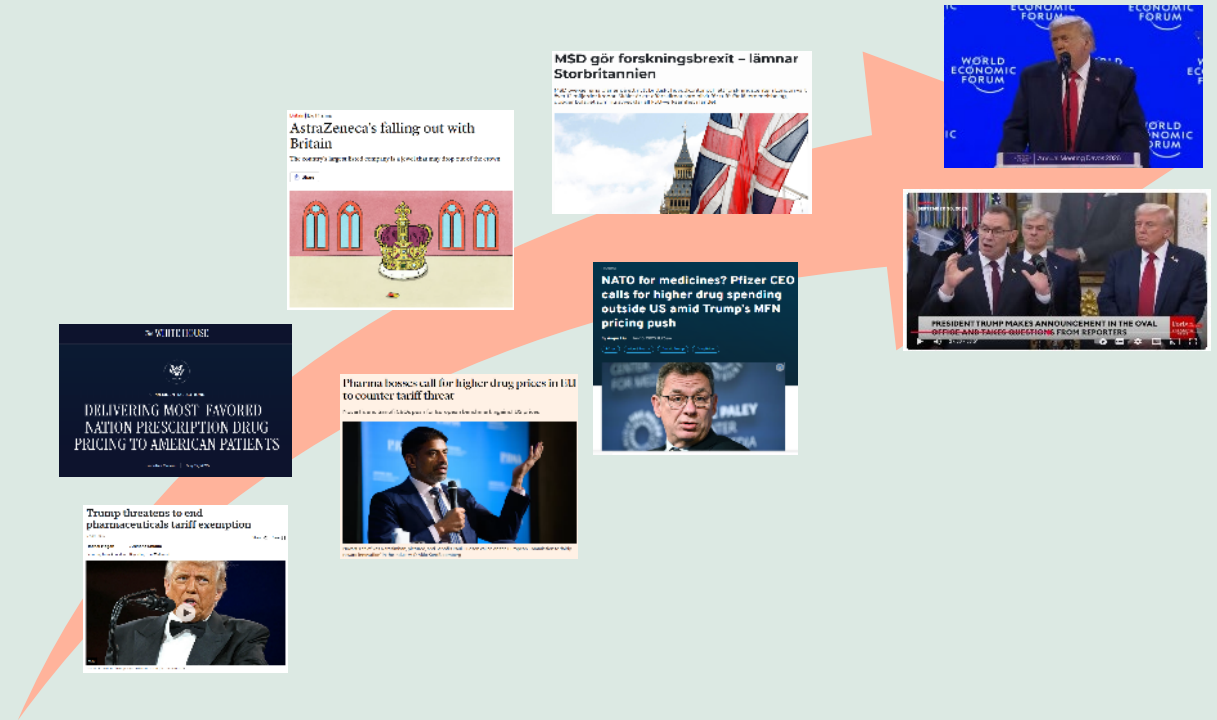
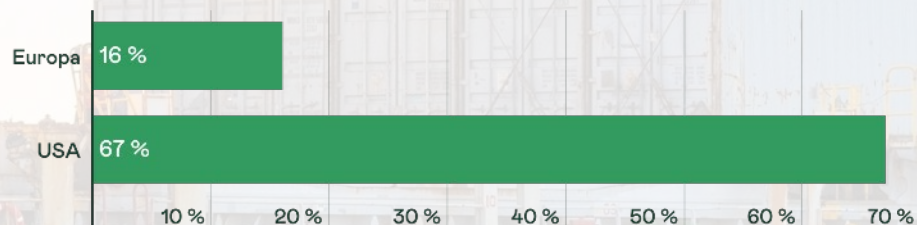
30 miljarder kronor mer i vård och läkemedel har minskat kostnaderna för produktionsbortfall med 110 miljarder kronor

USA:s läkemedelspolitik pressar den globala marknaden

Världens läkemedelsförsäljning 2024:

Försäljning av nya läkemedel lanserade 2019–2023:

Den nya amerikanska handels- och läkemedelspolitiken syftar till att driva investeringar till USA och sänka kostnaderna för läkemedel:

- Genom Most Favored Nation (MFN) driver USA på för att omfördela kostnader för den globala läkemedelsutvecklingen
- Ny prissättningsmodell knyter amerikanska priser till priser i andra länder – däribland Sverige
- "America First"-politik i form av tullar och andra handelshinder

EU i svag position

Signifikant nedgång av investeringar i Europa – EU har länge halkat efter USA och Kina

Draghi-rapporten föreslår stora satsningar för ökad innovation och produktivitet

Många länder ser över sina strategier för att öka konkurrenskraften

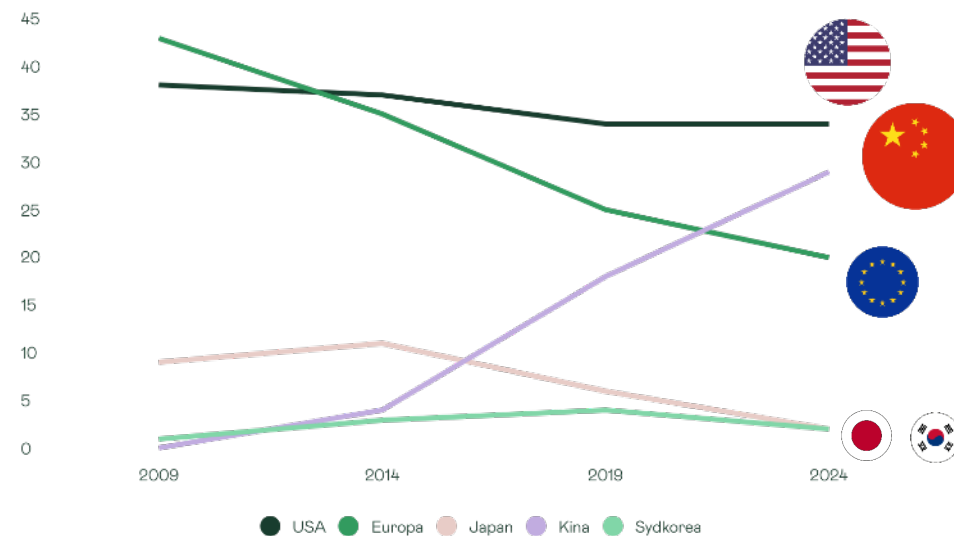
Life science pekas särskilt ut som potential – kunskapsintensiv bransch med höga förädlingsvärden

The innovation gap is at the root of Europe's slowing productivity growth relative to the US. So, we must bring innovation back to Europe.

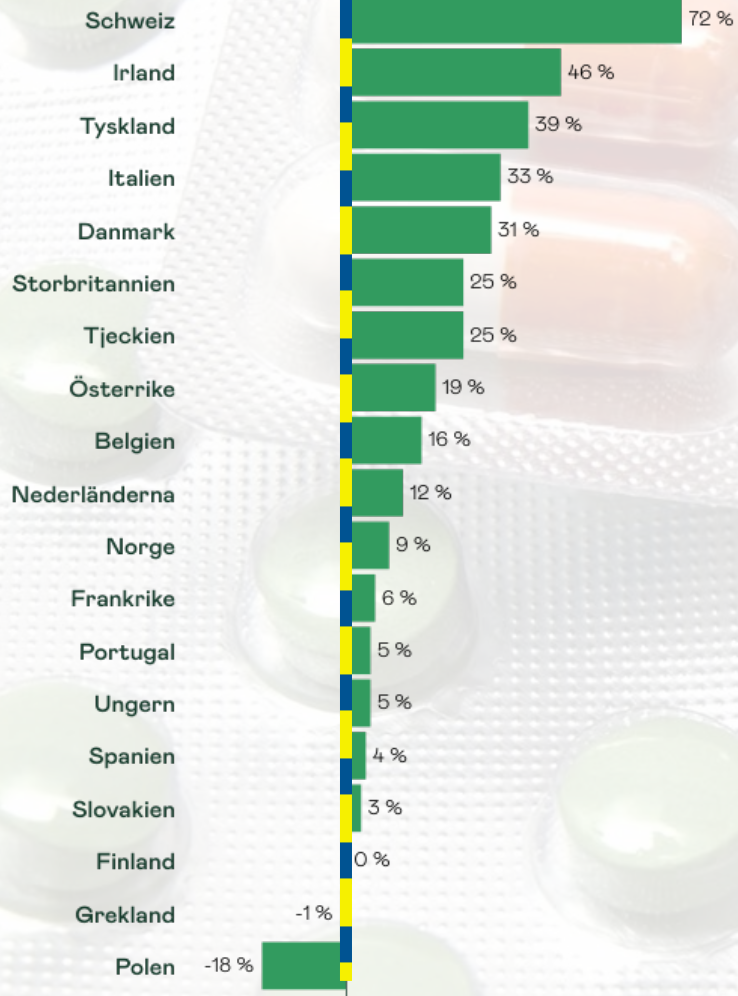
Mario Draghi, September 2024

Antal fas I- till III-studiestarter baserat på företagets huvudkontor, 2009–2024

Källa: IQVIA

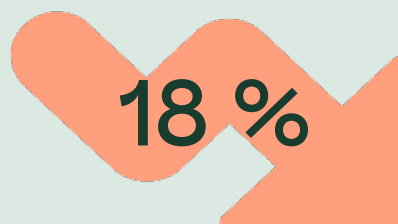

Låga priser och sen implementering

Sveriges låga läkemedelspriser och sena implementering av nya läkemedel resulterar i att Sverige inte längre är en prioriterad marknad

- Läkemedelspriserna har fallit, samtidigt som KPI stigit mer än 50 procent
- Nya läkemedel implementeras sent eller inte alls i Sverige, för att behandla till exempel cancer, ALS och sällsynta sjukdomar
- Sverige kvalificerar inte för nya kliniska prövningar när nya behandlingar inte används

Priser på nya läkemedel är 18 % lägre än jämförbara länder*

Sverige satsar mindre än de flesta jämförbara länderna
– rankas på plats 17 av 22

Land	PhRMA	EFPIA
	Nettoutgifter för 500 nya innovativa läkemedel, som andel av BNP	Offentliga nettoutgifter nya läkemedel 10 år, som andel av BNP
Belgien	0,23 %	0,47 %
Danmark	0,26 %	0,30 %
Estland (endast detaljhandel)	0,26 %	0,32 %
Finland	0,31 %	0,29 %
Frankrike	0,29 %	0,45 %
Tyskland	0,36 %	0,59 %
Grekland	0,11 %	0,28 %
Irland*	0,13 %	0,36 %
Italien	0,46 %	0,46 %
Lettland	0,27 %	0,24 %
Litauen	0,29 %	0,35 %
Norge	0,27 %	0,20 %
Polen	0,29 %	0,28 %
Portugal	0,41 %	0,46 %
Slovakien	0,32 %	0,44 %
Slovenien	0,34 %	0,77 %
Spanien	0,53 %	0,67 %
Sverige	0,21 %	0,28 %
Schweiz	0,24 %	0,36 %
Storbritannien	0,28 %	0,30 %
Ungern*	0,25 %	0,17 %
USA**	0,78 %	1,16 %
Österrike	0,37 %	0,47 %

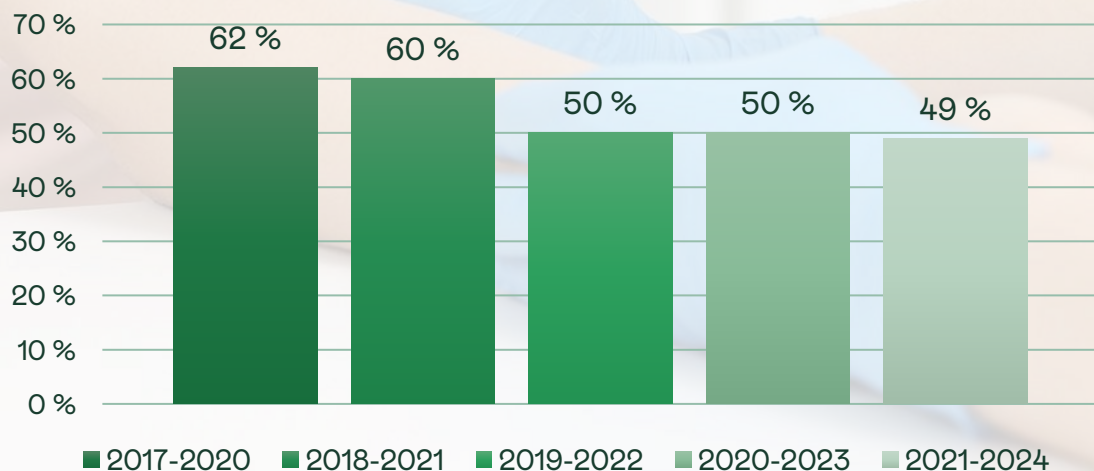
*Bilaterala prisjämförelser för läkemedel utan generisk konkurrens som används i Sverige, år 2025, procentuell avvikelse
Källa: TLV

Sverige nedprioriteras

Färre lanseringar → sämre tillgång → färre kliniska prövningar
→ minskad FoU → tappad produktion

- Antalet lanseringar faller
- Kliniska läkemedelsprövningar minskar
- Färre och färre läkemedel når svenska patienter
- Företagen bedömer att nedgång av lansering, tillgång och kliniska prövningar kommer att fortsätta

Färre nya läkemedel når svenska patienter

Andel av EU-godkända läkemedel med nödvändiga nationella beslut i Sverige minskar

Källa: EFPIA, WAIT

Antal lanseringar i Europa faller efter MFN-presidentordern maj 2025 (10 månader post-MFN vs 10 månader pre-MFN, Källa: GlobalData)

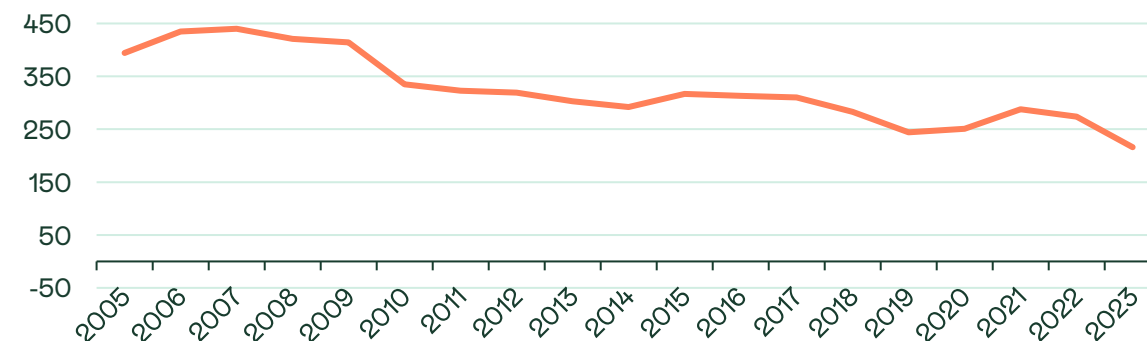

EU-genomsnitt: 35 % färre lanseringar

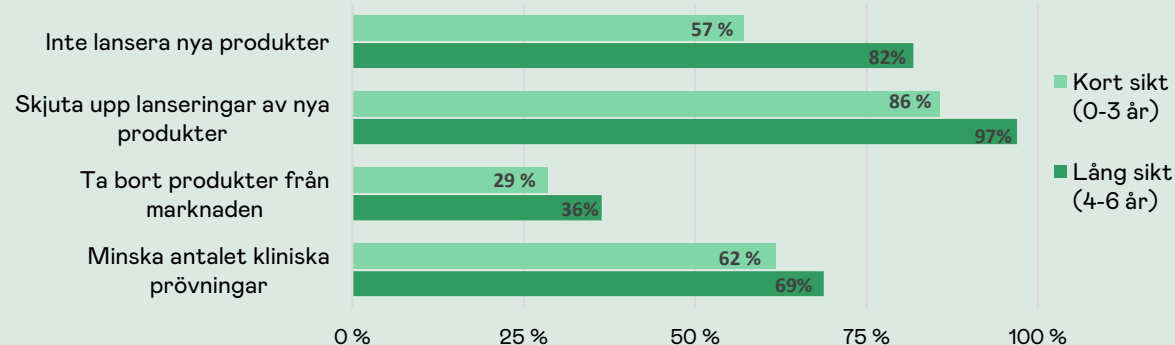
Sverige: 56 % färre lanseringar

Fallande trend för ansökningar om kliniska läkemedelsprövningar under lång tid

Källa: Läkemedelsverket

Enkät bland medlemsföretag om möjliga effekter av MFN

Källa: Lif

Status quo är inte ett alternativ

Utan åtgärder hotas svensk tillväxt, sysselsättning och folkhälsa

Sverige behöver:

Värdera läkemedels betydelse för individ och samhälle högre

Investera – öka budgeten för läkemedel och höj betalningsviljan

Säkerställ att patienter får tidig tillgång till nya behandlingar

Ta hotet mot läkemedelsindustrin på allvar

Konsekvenserna av Donald Trumps nya prisreform på läkemedel börjar märkas också i Europa. Den slår både mot tillgängligheten av läkemedel och mot spetsforskningen.

I EU-systemet skymtas dessvärre ingen direkt krisinsikt. Men regeringen borde göra mer för att stärka den svenska läkemedelssektorns motståndskraft i dagens hårdnande globala konkurrens.

Uppdaterad: 9 mars 2026, 11:01
Publicerad: 8 mars 2026, 16:15

Sparad

Ledare: Frida Wallnor
Text

Tack!